

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Zuyd
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 550
6400 AN HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
32759179

Bijlagen

1. CDHO kenmerk 2022/019 a,b,c

Datum 24 mei 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid joint degree hbo master Verloskunde

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzendsdatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met de brief van 28 februari 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 18 maart 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Verloskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam. Op 05 april 2022 heeft de commissie om aanvullende informatie gevraagd. De aanvraag was op 21 april 2022 voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft daarbij omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 23 mei 2022.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 mei 2022, kenmerk 2022/019a, b en c, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Verloskunde als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de Hogeschool InHolland,
Hogeschool Rotterdam, de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het
Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Onze referentie
32759179

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Robbert Dijkgraaf,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND Deeltijd hbo master Verloskunde Maastricht, Rotterdam en Amsterdam	2022/019a, b en c	10/05/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 18/03/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde gezamenlijk als bekostigde opleiding te verzorgen te Maastricht, Rotterdam en Amsterdam (brief van 28/02/2022 zonder kenmerk). Op 05/04/2022 heeft de commissie om aanvullende informatie gevraagd. De aanvraag was op 21/04/2022 voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft daarbij omwille van de zorgvuldige besluitvorming de beslistermijn verlengd tot 23/05/2022.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde als bekostigde opleiding te Maastricht, Rotterdam en Amsterdam te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de WHW. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND willen de hbo master Verloskunde gezamenlijk in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam aanbieden. Zuyd Hogeschool is aangewezen als penvoerder en wordt hierna ook aangeduid als 'aanvrager'. Aanvrager heeft te

kennen gegeven een deel van de hbo master Verloskunde tevens in Groningen te willen aanbieden. De commissie heeft deze aanvraag geregistreerd onder dossiernummer 2022/020. De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5 van de Regeling in samenhang beoordeeld. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gezondheidszorg. De opleiding omvat 60 studiepunten en aanvragers willen de master in deeltijdvorm aanbieden. De opleiding is modulair opgebouwd en de studenten zijn vrij om de volgorde van de modules te bepalen, met uitzondering van de thesis. De vier verplichte modules zijn Advanced midwifery, Leiderschap, kwaliteit en beleid, Professionalisering en Master product. Daarnaast kiest de student één van de modules Verdiepende onderzoeksvaardigheden, Innoveren en implementeren in de geboortezorg, Sociale verloskunde of Organisatie, management en ondernemerschap. De opleiding is toegankelijk voor studenten met een afgeronde hbo bachelor Verloskunde of een internationaal equivalent daarvan, al dan niet aangevuld met ervaring in de beroepspraktijk. Afgestudeerden van de opleiding kunnen naast hun primaire beroep als eerstelijns of klinisch verloskundige aan het werk als 'kaderverloskundige'. Zij kunnen in die hoedanigheid werken als bestuurders van samenwerkingsverbanden en organisaties rond geboortezorg, beleidsadviseur, afdelingsmanager in een ziekenhuis, docent aan een hogeschool en/of onderzoeker op het gebied van de geboortezorg.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat aanvrager bij criterium a niet heeft aangetoond dat de hbo master Verloskunde beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo master Verloskunde aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager geeft aan dat de opleiding in deeltijd zal worden aangeboden omdat deze bedoeld is als opscholing van pas afgestudeerde bachelors Verloskunde en werkzame verloskundigen. Aanvrager beoogt met deze masteropleiding het gat te dichten tussen de bestaande bacheloropleidingen Verloskunde en de PhD trajecten Verloskunde die nu binnen academies voor Verloskunde (samenwerkingsverbanden tussen hogescholen en universiteiten) worden aangeboden. Aanvrager geeft aan dat afgestudeerden hun huidige beroep blijven vervullen en in combinatie daarmee nieuwe en andere taken kunnen oppakken. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar ROA's database AIS en het 'Onderzoek macrodoelmatigheid masteropleiding Verloskunde' (2021) van KBA in opdracht van Samenwerkende Opleidingen Verloskunde (SOV).

Aanvrager verwijst naar het overkoepelende opleidingscluster master gezondheidszorg in ROA's database AIS. Aanvrager merkt op dat de prognoses voor dit opleidingstype weinig specifieke informatie bieden over de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde master, maar dat ze wel een globaal positief beeld geven van de toekomstige arbeidsmarktsituatie. De commissie merkt op dat het overkoepelende opleidingscluster master gezondheidszorg bestaat uit twee opleidingstypen. De commissie betreft de gegevens op het laagst mogelijke aggregatieniveau om een zo specifiek mogelijk beeld van de arbeidsmarktbehoefte te verwerven. De commissie acht het opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheelkunde ten dele relevant voor afgestudeerden van de beoogde master, aangezien hier de aanverwante hbo masteropleiding Physician Assistant in is ondergebracht, naast enkele niet verwante masteropleidingen. ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'goed' en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheelkunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		4900	4		0.7 hoog
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte vervangingsvraag tot 2026		20900	19		2.9 gemiddeld
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte baanopeningen tot 2026		25800	23		3.6 gemiddeld
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		18300	16		2.6 gemiddeld
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.95				groot
>> Master - (dier)geneeskunde en tandheelkunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.95				goed

Bron: ROA, AIS

Verder heeft de commissie de arbeidsmarktprognoses van het ROA voor het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde bij de beoordeling betrokken, aangezien afgestudeerden van de hbo master Verloskunde extra taken en rollen op zich kunnen nemen, maar ook werkzaam blijven als verloskundige. In het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde heeft het ROA naast de hbo bachelor Verloskunde slechts drie andere opleidingen ondergebracht (bachelor Medische Hulpverlening, bachelor Opleiding tot Verpleegkundige en bachelor Health & Social Work). Aangezien het cluster uit een gering aantal opleidingen bestaat neemt de hbo bachelor Verloskunde naar verhouding veel plaats in en zijn de prognoses voor het cluster relevant en representatief. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'redelijk' en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		1200	1		0.2 laag
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte vervangingsvraag tot 2026		15200	15		2.4 gemiddeld
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte baanopeningen tot 2026		16500	16		2.5 gemiddeld
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		20000	20		3.1 gemiddeld
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.04				enige
>> Bachelor - verpleeg- en verloskunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.04				redelijk

Bron: ROA, AIS

De commissie constateert dat de prognoses van het ROA voor het opleidingstype master (dier)geneeskunde en tandheelkunde ten dele relevant zijn en de prognoses voor het opleidingstype bachelor verpleeg- en verloskunde relevant zijn voor afgestudeerden van de beoogde opleiding. De prognoses van het ROA geven een redelijk tot positief beeld van de arbeidsmarktperspectieven voor deze afgestudeerden.

Aanvrager beschrijft dat de master Verloskunde is ontwikkeld door de Samenwerkende Opleidingen Verloskunde (SOV), een samenwerkingsverband van de drie hogescholen die deze joint degree aanvragen, in samenwerking met de brancheorganisatie Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV). De SOV heeft onderzoeksbureau KBA in 2021 een onderzoek laten uitvoeren naar de arbeidsmarktbehoefte aan een hbo masteropleiding Verloskunde. KBA heeft eerst het beroepscompetentieprofiel van de hbo master Verloskunde ('kaderverloskundige') getoetst op herkenbaarheid in het werkveld middels interviews met 10 sleutelfiguren. Vervolgens heeft KBA een onderzoek uitgevoerd naar de kwalitatieve en kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding middels een online enquête. Bij het onderzoeksrapport is een bijlage opgenomen met een aanduiding van de functies van de sleutelfiguren in combinatie met de organisaties waar zij werkzaam zijn. Er zijn verder citaten uit de interviews in het rapport opgenomen, maar daarbij is niet aangegeven welk citaat van welke sleutelfiguur afkomstig is. Er zijn geen gespreksverslagen bijgevoegd. De enquête is uitgezet onder de 4000 leden van de KNOV en er hebben 262 respondenten vanuit 223 unieke organisaties aan het onderzoek deelgenomen. In het onderzoeksrapport is beknopt weergegeven welke functies respondenten bekleeden, in welk type organisatie de respondenten werkzaam zijn (eerstelijns verloskundigenpraktijk, ziekenhuis, hogeschool, universiteit of gecombineerde organisatie) en is een indicatie gegeven van de omvang van de organisaties. KBA geeft aan dat het merendeel van de respondenten het beroepsprofiel herkent en dat uit het onderzoek naar voren komt dat er bij 91 organisaties al verloskundigen werkzaam zijn met het profiel van de beoogde masteropleiding (KBA, p. 24). In het onderzoeksrapport is aangegeven dat aan zowel organisaties die op dat moment geen kaderverloskundigen in dienst hebben als organisaties die dat wel hebben, is gevraagd of zij (ook) in de toekomst kaderverloskundigen in dienst zullen hebben. In totaal ligt dit over vijf jaar op 624 medewerkers (p. 25). In de sector is op de korte termijn (tussen nu en vijf jaar) volgens 83% (n = 176) van de 262 respondenten behoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding. Nog eens 9% (n = 19) verwacht een behoefte aan afgestudeerden na vijf jaar (p. 27). 33% van de organisaties is in staat en bereid om hun medewerkers de beoogde opleiding te laten volgen en daarnaast is 42% daartoe in staat en bereid onder de voorwaarden dat het haalbaar is qua budget en werkzaamheden in de praktijk, er subsidie wordt gegeven voor opleidingskosten en het uitbreiden van de formatie, er oplossingen komen voor onderbezetting en afgestudeerden na afronding van de opleiding een aantal jaar in de praktijk werkzaam blijven (p. 27). Op basis van de antwoorden van de respondenten komt KBA tot een schatting van een jaarlijkse arbeidsmarktbehoefte van 96 personen (uitbreidingsvraag van 59 medewerkers plus jaarlijkse vervangingsvraag van 37 medewerkers), hetgeen bij een opleidingsrendement van 70% zou uitkomen op de noodzaak om jaarlijks 137 mensen op te leiden.

De commissie concludeert dat bij de enquête een valide methode is gehanteerd, maar dat de resultaten niet geheel navolgbaar zijn omdat de vragenlijst niet is bijgevoegd, de namen van de organisaties waarvoor respondenten werkzaam zijn niet in het dossier zijn opgenomen, er geen inzicht is geboden in de combinatie van de functie van de respondenten en de organisaties waarvoor zij werken, niet alle antwoorden op de vragen in het onderzoeksrapport zijn weergegeven en de peilperiode niet is vermeld. De commissie is dan ook terughoudend om veel gewicht toe te kennen aan dit rapport en concludeert dat het onderzoek een geringe arbeidsmarktbehoefte die deels bestaat uit een opscholingsbehoefte aannemelijk maakt.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat aanvrager niet heeft aangetoond dat de hbo master Verloskunde aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De commissie overweegt daarbij dat het onderzoek van KBA onvoldoende navolgbaar is om er veel gewicht aan toe te kennen en dat de algemene positieve indicaties die uit ROA's prognoses naar voren komen onvoldoende specifiek zijn om te kunnen concluderen dat sprake is van een arbeidsmarktbehoefte aan dit type afgestudeerden.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan de master Verloskunde verwijst aanvrager naar het 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde

Amsterdam Groningen' (2019) van de commissie Bruijn. Aanvrager verwijst daarbij terug naar een inleidend hoofdstuk in het aanvraagdossier waarin bredere maatschappelijke ontwikkelingen worden besproken die aanleiding hebben gegeven de onderhavige masteropleiding vorm te geven. De commissie begrijpt de verwijzing van aanvrager aldus dat de ontwikkelingen die in dit inleidende hoofdstuk beschreven worden onderdeel vormen van de argumentatie m.b.t. de maatschappelijke behoefte en betreft deze bij de beoordeling van dit onderdeel.

Aanvrager beschrijft zes ontwikkelingen in de geboortezorg. Aanvrager verwijst daarbij naar het rapport 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' (2015) van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen, 'Anders kijken, anders leren, anders doen' (2016) van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen, www.thelancet.com/series/midwifery, het programma 'Kansrijke start' van het Ministerie van VWS. Verder geeft aanvrager aan dat de master nodig is gelet op ontwikkelingen bij de bacheloropleidingen Verloskunde. Hierbij verwijst aanvrager naar 'De verloskundige in 2030' (ongedateerd) van de KNOV, 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen' (2019) van de commissie Bruijn en de strategische agenda 'Houdbaar voor de toekomst' (2019) van het Ministerie van OCW.

De eerste ontwikkeling die aanvrager benoemt is 'de zwangere cliënt als actieve deelnemer bij keuzes in de zorg'. Aanvrager heeft bij de beschrijving van deze ontwikkeling niet verwezen naar bronnen. De commissie laat dit thema dan ook buiten beschouwing.

Bij de tweede ontwikkeling, ontwikkeling richting integrale geboortezorg, verwijst aanvrager naar de rapporten 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: de contouren' (2015) en 'Anders kijken anders leren, anders doen' (2016) van de Commissie Innovatie Zorgberoepen & Opleidingen. Zij stelt dat de ontwikkeling van centra voor integrale geboortezorg in algemene zin passen bij het denken over zorgberoepen en -opleidingen. De commissie constateert dat aanvrager de relatie tussen beide rapporten, de ontwikkeling van integrale geboortezorg en de beoogde opleiding niet heeft beargumenteerd en ook niet heeft verwezen naar specifieke vindplaatsen in de rapporten. De commissie laat deze bronnen dan ook buiten beschouwing.

Bij de derde ontwikkeling, regionalisering van de aansturing van de geboortezorg, verwijst aanvrager naar een serie publicaties in The Lancet over verloskunde (www.thelancet.com/series/midwifery) en stelt dat een verschuiving van een landelijke naar een regionale geboortezorg ertoe leidt dat dat verloskundigen in de regio afspraken zouden moeten kunnen maken met gynaecologen om een goede geboortezorg te organiseren. De commissie constateert dat de algemene verwijzing naar de website van The Lancet onvoldoende specifiek is om als onderbouwing voor deze stelling te kunnen dienen. De commissie laat dit deel van het betoog dan ook buiten beschouwing.

De vierde ontwikkeling die aanvrager beschrijft is 'aansluiting van de geboortezorg op de ontwikkelingen rond positieve gezondheid en het VWS-actieprogramma 'Kansrijke start'. De commissie constateert met aanvrager dat in het programma 'Kansrijke start' is aangegeven dat er behoefte is aan intensievere samenwerking tussen verschillende zorgverleners om kinderen in de eerste 1000 dagen van hun leven meer kansen te bieden op een goede toekomst. De commissie acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de hbo master Verloskunde hier een bijdrage aan kunnen leveren, door hun kennis over het inrichten van samenwerkingsverbanden in de geboortezorg.

Bij de vijfde en zesde ontwikkeling, toename van kennis over de fysiologie en psychologie van zwangerschap en geboorte en over de positieve en iatrogene effecten van interventies en sterkere aanhaking op internationale ontwikkelingen heeft aanvrager niet verwezen naar bronnen die de stellingen van aanvrager onderbouwen. De commissie laat dit deel van het betoog dan ook buiten beschouwing.

Voorts beschrijft aanvrager onder verwijzing naar 'Advies over de bacheloropleiding Verloskunde

van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen' (2019) van de commissie Bruijn dat er al lang wordt nagedacht over de mogelijkheden om het gat te dichten tussen de bestaande hbo bacheloropleidingen Verloskunde en de PhD trajecten en leerstoelen op het gebied van verloskunde bij het VUmc in Amsterdam, het UMCG in Groningen, bij de Universiteit Maastricht en het Erasmus MC in Rotterdam. Uit het advies komt naar voren dat de behoefte aan een opleiding op een tussenniveau tussen de bachelor en het PhD traject sterk gevoeld wordt. De commissie meent dat het vormgeven van een hbo masteropleiding, in samenwerking met de universiteiten, een manier is om in die behoefte te voorzien. Aanvrager verwijst hierbij verder naar de visie van de KNOV 'De verloskundige in 2030' (ongedateerd) waarin wordt beschreven dat de taken van de verloskundige de komende jaren zullen verschuiven, waarbij ook wordt gerefereerd aan de noodzaak om meer samenhang te creëren in de zorgverlening door verschillende partijen. De commissie acht het aannemelijk dat afgestudeerden van de beoogde master hier een bijdrage aan kunnen leveren.

Ten slotte stelt aanvrager dat de hbo master Verloskunde past bij het beleid van het Ministerie van OCW gericht op samenwerking en het voorkomen van onnodige concurrentie, doordat de drie aanbieders van hbo bacheloropleidingen Verloskunde deze beoogde masteropleiding samen willen aanbieden. De commissie constateert dat het feit dat deze opleiding door de drie aanbieders van hbo bachelors Verloskunde wordt vormgegeven in algemene zin aansluit op het beleid van het ministerie gericht op het voorkomen van onnodige concurrentie tussen hoger onderwijsinstellingen. Een goede samenwerking tussen instellingen vormt echter niet zonder meer een maatschappelijke behoefte die het belang van de voorgenomen opleiding onderstreept.

De commissie concludeert dat aanvrager op grond van het programma 'Kansrijke start' van het Ministerie van VWS en de visie van de KNOV 'De verloskundige in 2030' aannemelijk heeft gemaakt dat de hbo master Verloskunde aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat de hbo master Verloskunde aansluit op een maatschappelijke behoefte. Aanvrager heeft niet aangetoond dat de opleiding aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 02/03/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Hogeschool Zuyd, Hogeschool Rotterdam en Hogeschool INHOLLAND om de hbo master Verloskunde in Maastricht, Rotterdam en Amsterdam aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager stelt dat er geen sterk verwant opleidingsaanbod op masterniveau bestaat. Aanvrager geeft aan dat binnen de hbo masteropleiding Physician Assistant die de Hogeschool Rotterdam

aanbiedt een specialisatie is vormgegeven op het gebied van de geboortezorg. De overige hbo masteropleidingen Physician Assistant bieden deze specialisatie niet. De commissie is met aanvrager van mening dat de hbo master Physician Assistant van de Hogeschool Rotterdam, gelet op de gedeeltelijke overlap in inhoud, arbeidsmarkt mogelijkheden, instroomdoelgroep en opleidingsvorm als verwant moet worden beschouwd. De commissie acht de overige opleidingen tot Physician Assistant aanverwant aan de beoogde master, omdat zij deels dezelfde instroomdoelgroep bedienen en in dezelfde vorm worden aangeboden, maar verschillen voor wat betreft het arbeidsmarktperspectief en de inhoud. Verder acht de commissie de hbo master Klinisch Verloskundige van de Hogeschool Rotterdam verwant aan de beoogde masteropleiding, aangezien deze dezelfde instroomdoelgroep bedient (studenten met een hbo bachelordiploma Verloskunde) en inhoudelijk en qua arbeidsmarktperspectief deels overlapt met de beoogde master (gericht op geboortezorg, maar met nadruk op het klinisch handelen i.p.v. management en organisatie). Deze master is voortgekomen uit de specialisatie Klinische Verloskunde binnen de master Physician Assistant, die afgebouwd zou worden bij realisatie van de masteropleiding.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in de (aan)verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen onbekostigde opleidingen. De master Klinisch Verloskundige heeft sinds de start in 2020 nog geen instroom gehad. De instroom in de master Physician Assistant, waarbinnen nog de specialisatie Klinische Verloskunde bestaat, groeide de afgelopen jaren licht.

Tabel 3. Instroom in de (aan)verwante hbo master Physician Assistant

Opleiding	Instelling	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22
M Klinisch Verloskundige (49296)	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam				0	0
M Physician Assistant (49115)	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	39	48	48	49	49
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	42	38	43	37	41
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	34	53	67	57	64
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	61	61	81	64	71
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Amsterdam	17	30	28	30	30
Eerstejaarsinstroom	Totaal	193	230	267	237	255

Bron: DUO

Om de kwaliteit van de opleiding te kunnen borgen wil aanvrager de totale instroom in het eerste jaar beperken tot 30 studenten. Deze 30 studenten worden ingeschreven bij de penvoerder van de opleiding, Zuyd Hogeschool en volgen modules op vier locaties van de drie betrokken hogescholen. In het tweede jaar willen aanvragers 40 studenten toelaten en daarna wil men de restrictie opheffen. De commissie acht deze beoogde instroom realistisch.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Verloskunde aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Maastricht, Rotterdam, Amsterdam en Groningen heeft mogelijk een negatief effect op de instroom in de hbo master Klinisch Verloskundige in Rotterdam en daarmee op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Verloskunde in deeltijd te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgenomen opleiding dermate afwijkt van het bestaande verwante opleidingsaanbod, dat dit de keuze voor een andere naam rechtvaardigt.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo master Verloskunde in het Croho onderdeel Gezondheidszorg wil indelen. Dit voorstel is passend gelet op de inhoud van de beoogde master en sluit aan op de indeling van aanverwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.